Este călugăria o vocaţie? Cum se descoperă dacă o ai sau nu?

Sunt de părere că **monahismul este o chemare a lui Hristos**. Eu cred că fiecare suflet simte chemarea în chip deosebit, potrivit cu structura lui sufletească. Este foarte important pentru noi, monahii, să ţinem minte lucrul acesta toată viaţa, dar mai ales în vremea încercărilor, anume că Domnul ne-a chemat.

Cred că atunci când **El Se lipeşte de inima cuiva**, îndată omul îşi dă seama ce cale are de ales. Se potrivesc cuvintele Evangheliei: „Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis".

Pe de altă parte, Părintele Zaharia de la Essex spune: „Iertaţi-mă,nu vreau să vă dezamăgesc, dar adevăratele chemări la viaţa monahală sunt cel mai greu de găsit în ziua de azi. Adevărata chemare monahală – însoţită de o adâncă pocăinţă – e cam greu de aflat în zilele noastre. Dar poate că e de ajuns să întâlnim o dorinţă sinceră de mântuire, o dorinţă suficient de puternică încât să biruie păcatul".

Sunt destui care cred că a merge la mănăstire înseamnă a te rupe cu totul de oameni. Este adevărat?

Nu, din contră, noi avem datoria de a-i avea în atenţia noastră, a ne ruga pentru ei şi a vorbi, dar în primul rând cu Dumnezeu despre durerile lor, mai mult decât a le vorbi lor îndelung. Aşa îi ajutăm mai mult. Din păcate unii oameni, poate chiar şi din rudele noastre, nu înţeleg adevărata noastră lucrare. Noi nu dispreţuim oamenii, ci, dimpotrivă, trebuie să le dăm cinstea cuvenită. Pe mireni îi vom iubi, îi vom sfătui dacă e nevoie, vom vorbi cu ei duhovniceşte, însă trebuie toate cu măsură.

Aţi trecut prin experienţa unei alte obşti, majoritatea venindde la Morisena. E mai uşor să fii monah pe cum trec anii?

Şi începutul şi anii următori au uşurătatea şi greutatea lor. Eu cred că este foarte important cum porneşti în primii ani. Venim din lume cu multe obişnuinţe, cu multe păreri, dar şi cu un bagaj genetic. Vieţuirea în mănăstire, în cadrul unei obşti, presupune **multă lepădare de sine şi ascultare**, adică tăierea cugetului lumesc dinlăuntrul nostru. În primii ani, unii dintre noi întâlnesc ispite foarte mari, alţii, în schimb, primesc mult har. Pe cum trec anii, ispitele pot să nu ne mai sperie la fel de mult ca la început, în schimb simţim o altfel de greutate, aceea a responsabilităţii. Cu timpul, eşti mai conştient de vieţuirea pe care ai ales-o şi de nedesăvârşirea lucrării pe care o faci. Lucrul acesta ar trebui să ne ţină permanent într-o stare de trezvie, într-o teamă sfântă şi lucrătoare, şi, aşa cum mereu ne spune Părintele Duhovnic, să punem temei pe Dumnezeu, nu pe lucrarea noastră. E foarte important în viaţa de mănăstire rolul Duhovnicului, pentru că ţine unită obştea.

Gheronda Efrem Vatopedinul spune: "Cine ţine poruncile Domnului şi face ascultare, aceluia i se deschide mintea şi înţelege sensul duhovnicesc al vieţii".

Majoritatea celor care au citit Patericul sau alte cărţi asemănătoare, au în minte un anumit nivel de vieţuire a unei obşti. Cum sunt vremurile în care trăim pentru viaţa de mănăstire?

Vremurile sunt grele şi apăsătoare, însă **nu deznădăjduim**. Păcatele care apasă întreaga lume, apasă şi asupra noastră. Vă amintesc un cuvânt din Pateric: "Fraţii părinţi ai Schitului au prorocit pentru neamul cel de pe urmă. Ce am lucrat noi ?, ziceau ei. Şi răspunzând unul din ei, mare cu viaţa şi cu numele, avva Ishirion, a zis : noi poruncile lui Dumnezeu le-am făcut. Şi răspunzând fraţii au zis : dar cei după noi, oare ce vor face ? Şi a zis : vor să vină la jumătatea lucrului nostru. Şi au zis fraţii : dar cei după dânşii ? A zis avva Ishirion : nu au nicidecum lucru cei ai neamului şi rândului aceluia, ci va să le vină lor ispită. Şi cei ce se vor afla lămuriţi in vremea aceea, mai mari şi decât noi şi decât părinţii noştri se vor afla".

Vă mulţumim!

ANUNŢURI

• De mare folos a fost săvârşirea în această săptămână a slujbei de sfinţire a aghiasmei mici. S-a simţit puterea rugăciunii părinţilor şi a celor care au fost prezenţi, dar şi a celor de acasă, care aşteaptă apa sfinţită spre întărire şi tămăduire în aceste vremuri grele.
Vă reamintim că la începutul pandemiei, ni s-a spus să bem cât de des aghiasmă, însemnându-ne cu Sfânta Cruce şi să stropim de fiecare dată mâncarea pe care o gătim sau o cumpărăm.

• Duminică, 25 octombrie, se împlinesc 40 de zile de la adormirea fratelui Petru Hotăran. Să-l pomenim în continuare în rugăciuni, ca Dumnezeu să-i aşeze sufletul cu drepţii.

ŞTIRI

Papa Francisc se pronunţă în favoarea căsătoriei între homosexuali.

O veste a zguduit săptămâna aceasta întreaga lume. Papa a călcat în picioare orice moralitate creştină prin declaraţia de sprijinire a parteneriatului civil al cuplurilor gay. „Homosexualii - susţine pontiful - au dreptul să fie într-o familie. Sunt copii ai lui Dumnezeu şi au dreptul la o familie. Nimeni nu ar trebui să fie ostracizat sau nefericit din cauza asta. Ceea ce trebuie să creăm este o lege privind uniunile civile. În acest fel, acestea ar fi acoperite legal. Am luptat pentru asta". Vestea-tsunami va avea urmări nu numai în lumea catolică.

Aşteptăm întrebările, sugestiile şi eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com
sau la tel. 0734.194.372.
Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor financiar.

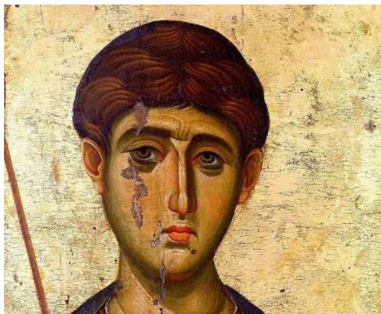
MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 11 / 25 octombrie 2020

CUVÂNT PLIN DE DRAGOSTE al Sf. Grigorie Palama despre SF. MARE MC. DIMITRIE

Sf. Grigorie Palama a trăit în secolul al XIV-lea, iar Sf. Mare Mc. Dimitrie în secolul al III-lea. Deşi despărţiţi de atâtea veacuri, între ei a fost o dragoste dumnezeiască. Pe când îşi căuta loc de retragere după ucenicia în Sf. Munte, Sf. Grigorie a ajuns la Tesalonic şi acolo i-a apărut în vedenie un duce foarte frumos şi puternic, care i-a spus că îl ţine lângă el din porunca Împăratului. Ducele era Sf. Dimitrie, ocrotitorul Salonicului, unde, câţiva ani mai târziu, Sf. Grigorie va fi ales arhiepiscop. De atunci, cunoscându-l pe Sf. Mucenic, teologul luminii necreate a ajuns să-l iubească nespus. Din dragostea inimii lui a alcătuit mai apoi o frumoasă cuvântare la praznicul Sf. Dimitrie, din care am ales câteva rânduri:

„Iar eu am cinstit foarte pe prietenii tăi, Dumnezeule, şi foarte s-a întărit stăpânirea lor" (Ps. 138:17), între care corifeii sunt Apostolii, urmaţi de ceata prorocilor, ceata învăţătorilor credinţei şi preoţilor, şi toată adunarea cuvioşilor, precum şi ceata mucenicilor lui Hristos şi a marilor mucenici cărora se cuvine să li se aducă rugăciuni. Şi, mai presus decât toată mulţimea acestora, este cel pe care astăzi mai cu osârdie îl cântăm şi cinstim, cel care este de acelaşi neam cu noi şi născut din acelaşi pământ cu noi, patronul oraşului nostru (Tesalonic), minunea cea mare a pământului grec, înfrumuseţată podoabă a Bisericii, cel bogat în toate virtuţile şi de minuni făcătorul, de mir Izvorâtorul, Sfântul Dimitrie.

Căci **nici cu mintea nu a primit vreodată ceva din cele necucernice**, **nici cu fapta nu a umblat în chip neplăcut lui Dumnezeu**, ci păzind întru sine neîntinat dumnezeiescul har de la botezul nostru întru Hristos, a avut voinţa în acord cu legea Domnului, **ca o carte a lui Dumnezeu şi scrisă de Dumnezeu**, fiind ca un pergament sau ca o tăbliţă de ceară sau ca o tablă scrisă de degetul lui Dumnezeu şi deschisă tuturor spre folosul obştesc. Căci după Isaia „mai înainte de a şti să arunce răul, va alege binele" (Is.7:15) şi pe când era încă în floarea vârstei *a îmbrăţişat frumuseţea fecioriei.*

Şi construind lui Dumnezeu altar din pietre vii şi cu adevărat de mult preţ (I Petru, 2:6. I Cor. 3:12), a avut Cuvântul drept unealtă de lucru potrivită. Şi ori de câte ori pornea război împotriva vrăjmaşilor lui Hristos sau şi mai mult decât atât, împotriva celor care duceau războaie văzute împotriva lui Dumnezeu, iscate de puteri nevăzute, întru toate îl urma îndeaproape Cuvântul însuşi al Duhului Sfânt şi acesta îl conducea, acesta îl purta, îl întărea şi îl învăţa, pregătindu-l pentru ceea ce era de folos.

Ştiu bine că însetaţi să aflaţi cum şi unde a fost prins cel căutat de slujbaşii împăratului. Există şi azi în biserica Născătoarei de Dumnezeu un adăpost sub pământ care se numeşte până astăzi Refugiul. Şi este un obicei vechi ca, an de an, începutul praznuirii Marelui Mucenic Dimitrie să se săvârşească acolo; şi de acolo trecând în stradă cu cântări în procesiune, mulţimea se îndreaptă către Biserica sfântului cu cântări şi acolo, la sfintele lui moaşte, săvârşesc şi duc la bun sfârşit sărbătoarea. Aşadar sub stăpânitorii necredinţei, fiindcă încă nu venise ceasul pentru cele ale credinţei, sfântul martir, adăpostindu-se în catacombele acelea, *împărtăşea* celor care veneau cu el acolo *învăţătura cea cerească* şi cei de la necredinţă, ca dintr-o mare învolburată de valuri, aflau scăpare la el, la limanul cel cu adevărat lin al credinţei, şi împreună cu ei, neînfricat, săvârşea şi ţinea slujba creştinilor şi astfel a fost pentru acea vreme Marele Mucenic Dimitrie, adăpostul, refugiul şi scăparea pentru toţi credincioşii cei aleşi şi plini de evlavie.

Aceasta aflând-o cei pe care Maximian îi rânduise spre vânarea celor adunaţi întru evlavie, ştiind că acolo mucenicul învăţa poporul şi, mâniindu-se şi mai mult încă văzând că mulţimea adunată asculta cuvintele lui Dimitrie, ca fiind înseşi cuvintele lui Dumnezeu, îl prind ca pe un hulitor, împrăştie mulţimea şi cu puterea stăpânirii o scot în stradă. Şi l-au adus înaintea lui Maximian, iar apoi a fost închis în temniţă. Când au venit suliţaşii trimişi de tiran puşi să-l ucidă, cu armele gata pregătite, reunindu-se la vremea stabilită, sfântul a primit cu bucurie rana mortală, sau mai curând rănile provocate la toate mădularele, în piept, la oase şi în carne, precum şi la fiecare dintre coaste, primind, pe de o parte, rănile cele din afară, prin străpungerile suliţelor, dar şi dinlăuntru. Şi astfel s-a îndoit sau mai bine zis s-a înmiit patima

coastei celei mântuitoare, împlinind în turpul său, după cuvântul sfântului Apostol Pavel, „lipsurile necazurilor lui Hristos” (Col. 1:24). Astfel **a iubit pătimirea până la moarte** şi aşa a iubit a-şi vărsa sângele pentru slava lui Hristos de mai multe ori şi fără de odihnă, astfel încât să poată, prisosind dincolo de măsura cunoscută şi covârşind atâta măsură a dragostei, să primească în însuşi trupul său izvor de miruri.

Şi însuşi *oraşul întreg s-a împăcat cu Dumnezeu prin moartea sfântului*. Căci unde mai era o necredinţă mai deplină şi mai de necrezut decât cea în care erau părinţii noştri? Unde este frica ce vine din dreapta credinţă şi unde sunt acum ascunderile în catacombe cele din toată inima pentru ea? Unde sunt cei care au fost predaţi sălbăticiei fiarelor prin ura cea nebunească împotriva celor binecredincioşi? Toate înfricoşatele chinuri s-au dezlegat, toate au devenit mai bune după ce sfântul Dimitrie şi-a primejduit viaţa pentru dreapta credinţă. **Dragostea lui se revarsă** nu numai **peste inimile noastre**, ci şi peste tot trupul prin mirurile a căror putere iradiază din trupul lui.

El săvârşind drumul şi păzind credinţa şi fiind gata pentru apărarea dreptei credinţe, până la sânge, într-atât s-a ferit să se împotrivească hulitorilor încât s-a şi rugat pentru ei către Domnul atât pentru cei care stăruiau în răutate, cât şi pentru cei care s-au schimbat, astfel încât să nu rămână nici o urmă, în această cetate, a necredinţei aceleia, ci prin purtările lui de grijă de multe feluri şi binefacerile de multe chipuri şi prin mijlocirile cele fără încetare către Dumnezeu, să întemeieze şi să păstreze cetatea împreună în unire, în care şi de la care dumnezeiescul martir a răbdat moarte năprasnică întru slava lui Dumnezeu. Amin!

EVANGHELIA DUMINICII

Luca VIII, 26-39 (vindecarea demonizaţilor din ţinutul Gherghesenilor)

Părintele Constantin Galeriu *are un minunat cuvânt despre veşmântul luminat de har al omului:*

Doamne, cât de minunat este scos la lumină adâncul din sărmanul demonizat, adâncul uman, pecetluit cu Chipul lui Dumnezeu de nedistrus în veci, de către Bunul Mântuitor, Cel care îl îmbracă din nou în lumină, aşa precum zicem la Botez: „Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, Multmilostive Hristoase Dumnezeul nostru!”
Şi dacă, la vremea lor, locuitorii din Gadara, pentru paguba porcilor, L-au rugat pe Iisus să Se ducă din hotarele acelea, noi ne rugăm împreună cu Sf. Isaac Sirul: „Strălucirea Ta este mângâierea şi odihna celor ce s-au ostenit prin Tine în necazuri şi în tot felul de chinuri. Acestei străluciri mă învredniceşte şi pe mine, nevrednicul, cu darul şi cu iubirea Ta de oameni în vecii vecilor. Amin.

APOSTOLUL DUMINICII

Efeseni II, 4-10

Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pe noi cei ce eram morţi prin greşelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - prin har sunteţi mântuiţi! - şi împreună cu El ne-a sculat şi împreună ne-a aşezat întru ceruri, în Hristos Iisus, Ca să arate în veacurile viitoare covârşitoarea bogăţie a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus. Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă, şi aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu; Nu din fapte, ca să nu se laude nimeni. Pentru că a Lui făptură suntem, zidiţi în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele.

Să avem şi noi gândul **Sf. Siluan Athonitul**:
Acum sunt puţini „stareţi“ [„bătrâni“] care cunosc **iubirea Domnului pentru noi** şi care cunosc lupta cu vrăjmaşii şi ştiu că, pentru a-i birui, trebuie smerenia lui Hristos. Domnul iubeşte atât de mult pe om, încât îi dă darurile Sfântului Duh, dar până când sufletul se învaţă să păstreze harul, suferă mult. În primul an după ce am primit pe Duhul Sfânt, gândeam: „Domnul mi-a iertat păcatele: harul dă mărturie de aceasta; de ce mai am nevoie?“. Dar nu trebuie să gândim aşa! Chiar dacă păcatele ne-au fost iertate, toată viaţa trebuie să ne aducem aminte de ele şi să ne întristăm, ca **să păzim zdrobirea [inimii].**

SFINŢII SĂPTĂMÂNII

SFÂNTUL TEOFIL CEL NEBUN PENTRU HRISTOS (28 octombrie)

Născut în anul 1788 în Ucraina, viitorul ieroschimonah Teofil a avut o copilărie nefericită, mama lui încercând în mai multe rânduri să îl omoare, încă prunc fiind. Însă pronia lui Dumnezeu l-a izbăvit de fiecare dată, căci fiind aruncat de o slujnică în râu, pruncul a ieşit deasupra apei şi plutea liniştit ca într-un leagăn, iar fiind aruncat de mama sa sub o roată de moară, îndată roţile morii s-au oprit, iar morarul cercetând pricina şi auzind plânset de copil, l-a scos din apă. În amintirea acestor minuni, sfântul a purtat toată viaţa cu recunoştinţă la piept, pe sub haine, icoana Botezului Domnului. Spre sfârşitul vieţii ei, mama sfântului şi-a recunoscut greşeala, căindu-se

fiind mult îndrăgita şi „nou arătata” icoană a Maicii Domnului Pantanassa.

Icoana Maicii Domnului numită Pantanassa (în traducere „Atotîmpărăteasa”) prăznuită pe 15 octombrie (28 octombrie în calendarul vechi), este o icoană deosebită, pictată pe lemn în secolul al XVII-lea de către sfinţii părinţi athoniţi, are dimensiuni mici şi a fost adusă de la Nea Skiti (unul dintre cele mai vestite schituri din Athos, unde se găsesc multe obşti de iconari) la Mănăstirea Vatoped de către obştea lui Gheron Iosif Vatopedinul. În icoană, Maica Domnului este înfăţişată stând pe un tron împărătesc, ţinându-L pe braţul stâng pe Hristos, iar cu mâna dreaptă arătând că El este Hristos, dar şi că harisma sa de atotvindecătoare vine din legătura sa cu Hristos, ca Născătoare de Dumnezeu. Se poate observa că sfânta faţă a Fecioarei are o sobrietate, care îi întăreşte demnitatea sa de împărătească, dar şi o tristeţe împletită cu un surâs cald, toate însă reţinute şi supuse duhului’.

În icoană sunt zugrăviţi şi doi îngeri în spatele tronului, întărind faptul că Maica Domnului este *„mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii”*. Dacă, în timpul vieţii sale pământeşti ea s-a numit „roaba Domnului”, acum Hristos a ridicat-o la rangul de "Atotîmpărăteasă".

Informaţiile despre istoria acestei icoanei sunt restrânse, dar acest aspect este poate mai puţin relevant în faţa măreţiei şi a harului pe care Maica Domnului şi-l revarsă prin această icoană. O primă dovadă la care însuşi Gheron Iosif Vatopedinul a fost părtaş este întâmplarea cu un tânăr cipriot, care în momentul în care s-a închinat la aceasta, **sfânta faţă a Maicii Domnului a început să strălucească**, iar tânărul a fost aruncat la pământ de o putere nevăzută. Această întâmplare minunată l-a făcut pe acesta să se întoarcă la credinţă şi să îşi schimbe viaţa, el însuşi mărturisind părinţilor athoniţi că era necredincios şi că se ocupa cu vrăjitoria. De atunci icoana a fost cunoscută drept făcătoare de minuni şi este deosebită prin minunatul har de a vindeca boli incurabile, în special cumplita boală a cancerului, după cum se menţionează şi în acatistul său **„flacără care arzi blestemul cancerului”**. Mărturie a acestor vindecări o dau mulţi bolnavi care şi-au recuperat sănătatea, în chip minunat, după ce cu multă credinţă s-au rugat înaintea preacinstitei icoane.

O astfel de minune s-a petrecut şi cu Daniela-Monica, din Bucureşti, soţie şi mamă a doi copii. Când soţul său, Mircea, a vizitat Sf. Munte Athos, în toamna anului 2011, a descoperit minunata icoană a Maicii Domnului Pantanassa. Cu multă bucurie, a adus o copie a icoanei în casa lor, iar de atunci nu trecea o săptămână în care cei doi să nu-i înalţe un acatist de mulţumire, iar candela ardea neîncetat în faţa acesteia. Însă într-o zi Daniela a simţit un nodul dureros la sânul drept. De altfel, ea a observat un nodul mamar după alăptarea primului copil, în urmă cu patru ani, dar nu i-a dat importanţă. După mai multe consultaţii, s-a pus verdictul: *„cancer la sân de gradul II”*, fiind sfătuiţi să opteze pentru o operaţie chirurgicală cât mai rapidă pentru a nu permite cancerului să se extindă. Deşi răspunsul doctorului la întrebarea dacă Monica ar avea măcar o şansă să scape de cancer a fost *„În toată viaţa mea profesională nu am văzut nici măcar un caz cu o finalizare diferită”*, cei doi nu şi-au pierdut credinţa, şi-au pus nădejdea în Maica Domnului, iar Monica purta mereu brâul primit de la Vatoped şi îşi ungea des zona bolnavă cu untdelemn de la icoana Maicii Domnului Pantanassa. Cu o seară înainte de operaţie s-au rugat „Pantanassei”, iar Mircea a petrecut orele în care Monica era în timpul intervenţiei chirurgicale în rugăciune, în faţa copiei icoanei făcătoare de minuni Pantanassa de la Biserica Rusă din Bucureşti. După operaţie, informaţiile mult aşteptate de la medical oncolog care a operat-o pe Monica au fost: *„Soţia este bine, să ştiţi: nu are cancer, a dispărut orice urmă!”*. Ulterior s-a pus un alt diagnostic, incert de altfel, TBC la sân, însă Monica nu a mai urmat niciun tratament, după convorbirea celor doi cu Gheron Efrem, stareţul Mănăstirii Vatoped. După şase luni de la operaţie, în urma unui control medical de specialitate s-a precizat că Monica este sănătoasă, iar sânul drept nu are nicio afecţiune. Cu toţii au afirmat că de fapt Maica Domnului Pantanassa a fost cea care a vindecat-o pe Monica. Ca mulţumire, cei doi au contribuit la donarea unei copii după icoana făcătoare de minuni Pantanassa pentru Mănăstirea de la Şinca Nouă, judeţul Braşov.

La noi în ţară, sunt tot mai multe biserici în care se pot găsi spre închinare cópii ale icoanei „Pantanassa” şi nu puţine minuni s-au întâmplat prin rugăciunile făcute cu credinţă.

Gabriela

INTERVIUL SĂPTĂMÂNII

ÎNTRE LEPĂDAREA DE SINE ŞI NĂDEJDEA ÎN DUMNEZEU

Aproape de Bujoara, locul de naştere al Părintelui Arsenie Boca, se află mănăstirea Băiţa, unde, de un an şi jumătate s-au aşezat în viaţă de nevoinţă şi rugăciune, o parte din maicile plecate din mijlocul nostru. Maica stareţă Nectaria a răspuns cu promptitudine întrebărilor noastre.

Câte maici sunt acum la Băiţa şi care ar fi media de vârstă?

Din mila lui Dumnezeu, suntem douăsprezece maici, cu vârsta între 26 şi 45 de ani.

MIRCEA VULCĂNESCU – UN OM CU CARACTER DE DIAMANT

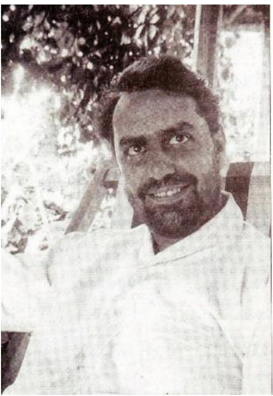
(†29 octombrie 1952)

„A fost un om cu caracter de diamant.” Aşa îl caracteriza **Ioan Ianolide**, unul din mărturisitorii închisorilor comuniste pe Mircea Vulcănescu.
Născut în 1904 în Bucureşti, cu studii strălucite de Drept, Filosofie şi Litere, în ţară şi la Paris (unde a studiat şi Teologia, fiind în contact cu cercurile ortodoxe de la Saint Sèrge), avându-i ca profesori pe marii Nae Ionescu şi Dimitrie Gusti, implicat în viaţa culturală şi universitară interbelică, dar şi în cea administrativă, căci era foarte capabil, Mircea Vulcănescu va avea de pătimit tocmai pentru că a dorit să-şi facă datoria de creştin şi de român.

Acuzele aduse de comunişti şi mai apoi de cei care au încercat să găsească acţiuni antisemite oriunde şi la oricine, s-au dovedit a fi mincinoase. Mircea Vulcănescu, prin echidistanţa sa creştină, a ajutat mereu, mai ales din poziţia guvernamentală pe care a avut-o, iar despre aceasta dau mărturie înşişi evreii. Caracterizarea lui Mircea Eliade îl aşază nu doar între cei mai mari intelectuali interbelici români, ci, mai ales ceea ce dă valoare tuturor celorlalte daruri – în ceata mică, dar puternică a cărturarilor români profund credincioşi:

„Nu ştiai ce să admiri mai întâi: nestăvilita lui curiozitate, cultura lui vastă, solidă, bine articulată, sau inteligenţa lui, generozitatea, umorul sau spontaneitatea cu care-şi trăia credinţa şi iscusinţa cu care şi-o tălmăcea. Nu cred c-am întâlnit alt om înzestrat cu atâtea daruri. Şi nici altul care să-l întreacă în modestie.”

Vizionar, căci cuvintele lui ne privesc şi pe noi, cei de azi, iată ce spunea într-o conferinţă publică din 1940:

„Puterile lumii acesteia se adună să întârzie mântuirea şi creştinul trebuie să dobândească împotriva lor cununa de biruinţă. Oricât ar fi de ancorat în lumea de aici, în aparenţă, creştinul e un om cu un picior deja în afara acestei lumi. Lumea aceasta văzută, lumea de aici, nu e lumea lui adevarată.
Ci lumea lui e dincolo de aceasta. Iar aici, creştinul e la vreme de încercare, căci de când omul a auzit cuvântul Domnului, dracul a dobândit puterea să-l întoarcă de la Dumnezeu. ***Acesta şi nu altul e sensul vieţii de aici pentru creştin.”***

Schimbările din august 1944 l-au prins în Guvernul Antonescu, nu pentru că făcea politică (ceea ce rezultă inclusiv din fişa penală întocmită de comunişti) , ci pentru că era un profesionist şi un om valoros. Interesant este că după câteva luni, noua stăpânire şi-a dat seama de valoarea sa şi l-a readus la conducere, ca şef al Datoriei Publice, poziţie în care va fi păstrat până la arestare, în august 1946. Între timp reia lucrul la teza de doctorat cu tema *Problemele economiei româneşti după al doilea război mondial*, un studiu profund şi temeinic argumentat, care ar fi folosit mult României dacă nu ar fi fost schimbările politice.

În puşcărie (Văcăreşti, Jilava, Aiud) s-a dovedit a fi creştin pin cuvânt – căci a întărit şi luminat pe mulţi cu conferinţele sale ţinute pe ascuns -, dar mai ales prin faptă. La Jilava a fost dus la izolare într-o cameră fără acoperiş, pentru că vorbise oamenilor despre Dumnezeu. Împreună cu el era izolat un biet student cu o temperatură de 40 grade. Au stat pe cimentul rece şi umed. Ca să-l încălzească pe tânărul care delira, Mircea Vulcănescu l-a cuprins cu braţele lui şi l-a ţinut deasupra lui, pe propriul trup.

Transferat la Aiud, Mircea Vulcănescu ştia că este destinat exterminării. Un coleg de celulă mărturisea despre chinurile la care a fost supus:

„Torturarea mea s-a terminat şi acum zăceam aruncat într-un colţ pe jos. La rând era Mircea Vulcănescu. După ce l-a torturat prin bătaia pe tot corpul (pentru a nu ştiu câta oară) a căzut în nesimţire. Era plin de sânge. Un ţigan robust l-a luat de un picior, târându-l pe jos. Capul i se bălăngănea în dreapta şi-n stânga ca o minge legată cu o sfoară trasă de un copil zglobiu, în joacă. Cum trecea tocmai prin dreptul meu, m-am târât puţin ca să îi îmbrăţişez capul şi să-l încurajez. Se vedea că nu este mort. Ţiganul care îl târa m-a îndepărtat cu o lovitură de bocanc în piept, care mi-a tăiat respiraţia. Cred că aceasta a fost ultima tortură pentru bravul bărbat. Îmbăindu-l cu apă rece pentru a-şi veni în fire, a contractat o congestie pulmonară şi după câteva zile a murit, sporind mormintele necunoscuţilor de pe câmpul din vecinătate cu încă unul.”

La 29 octombrie 1952 va pleca la Cer, lăsându-ne testamentul-poruncă al martirilor închisorilor comuniste:

SĂ NU NE RĂZBUNAŢI!

„Vestea morţii lui s-a răspândit ca o ciumă prin umezeala zidurilor, prin neprietenia ferestrelor oarbe. Şi a fost o tăcere nemaipomenită acolo, că spaima tăiase vorbele tuturor. Ce mai era de spus? Şi l-au dus la groapă, dar temnicerii n-au mai avut nici măcar mângâierea sudalmei. Că el, omul greu, se făcuse uşor ca un prunc, cât o mână de lut. Şi l-au îngropat. Şi au fost de faţă trei martori, trei nuci îi mai străjuiesc încă mormântul pe coasta dealului, de la Mureş în sus.”

ICOANE ŞI MINUNI

ICOANA MAICII DOMNULUI PANTANASSA

Sfântul Munte Athos, numit şi Grădina Maicii Domnului, este un loc mult iubit şi ocrotit de Maica Domnului, harul şi minunile sale fiind parte din viaţa de zi cu zi a monahilor athoniţi, care îşi petrec viaţa aici, întrucât se spune că nu există vieţuitor al acestui sfânt loc care să nu fi fost părtaş la vreo minune pe care Maica Domnului le-a săvârşit, prin cinstitele sale icoane, una dintre acestea

amarnic că nu a avut grijă cum se cuvine de pruncul cu care a fost binecuvântată de Dumnezeu.

În anul 1834, primind schima mare şi numele de Teofil, ia asupra sa crucea nebuniei pentru Hristos. Chiar în ziua tunderii în marea schimă, Sfântul şi-a cusut culionul de schimnic cu tot felul de bucăţi de cârpă, purtându-l astfel până la moarte, iar când în ziua trecerii la cele veşnice au fost desfăcute cârpele, culionul s-a arătat a fi nou-nouţ şi bun pentru înmormântare.

Avea obiceiul de a da vizitatorilor câte un lucru oarecare, dar care cuprindea **o aluzie profetică la soarta ce-i aştepta**. Un ciob, o aşchie, un măr putred, o pară, o bucată de plăcintă, un castravete, o cârpă, o prescură, un muc de lumânare, chiar câte o balegă, din care se găseau adesea în coşurile lui – toate acestea aveau pentru el un sens simbolic strâns legat de persoana cu pricina. De pildă, odată, chilia sfântului a fost invadată de gândaci, iar el l-a trimis pe ucenicul lui să îi cumpere o găină. Ucenicul însă a cumpărat un cocoş. Sfîntul l-a trimis pe ucenic cu cocoşul la un frate din mănăstire, să i-l dea din partea lui. Cocoşul a fost mai apoi înlocuit cu o găină, iar după o lună venind acel frate la stareţ după sfat, sfântul i-a dăruit şi găina, zicând:
-Ia, ia. S-o ai de pereche. Nu mult după acele zile, fratele a făcut cunoştinţă cu o femeie şi plecând pe ascuns din mănăstire, s-a căsătorit. Atunci a înţeles ce însemna cocoşul şi pentru ce i-a fost data găina „ca pereche”.

Odată stareţul a plecat în pădure împreună cu ucenicul său, să culeagă hribi. Stareţul ofta întruna:
-Ah, ce furtună vine…. Ce mai furtună….
Ucenicul a privit în sus. Cerul era albastru, limpede, senin.
-N-are să fie furtună, batiuşka. Nu se vede nici un nor.
-Of, are să fie… Degrab are să fie… Vine deja spre noi… Uite!
Nu după multă vreme din tufişuri au năvălit asupra lor trei tâlhari, care le-au cerut banii şi i-au bătut straşnic. Atunci a priceput ucenicul ce „furtună” a venit asupra lor.

Pe mulţi îi smintea felul oarecum ciudat al stareţului de a se purta în biserică, mai ales atunci când slujea. Iată însă răspunsul sfântului atunci când un frate cu care sfântul era mai deschis a mers la el şi l-a întrebat despre pricina purtării sale în biserică:
– Dumnezeu vede simplitatea mea. Eu liturghisesc după rânduială, citesc toate rugăciunile cuvenite, pe întâistătător îl cinstesc ca pe un mai mare al meu, însă când mă cufund cu mintea în taina ce se săvârşeşte, uit de mine însumi şi de tot ce mă înconjoară. În vremea dumnezeieştii Liturghii, văd o rază ce se pogoară dintru înălţime în chip de cruce, adumbrind pe proiestos şi pe cei care slujesc împreună cu dânsul, dar câteodată nu pe toţi. Văd un fel de rouă care se pogoară peste Sfintele Daruri şi îngeri prealuminaţi, care plutesc atunci peste Sfânta Masă, grăind: „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de slava Ta!”. Şi atunci întreaga mea fiinţă este cuprinsă de un extaz de negrăit şi nu mai sunt în stare să mă desprind de vedenia cea desfătată… Frate! Nu mă îndreptăţesc, ci spun adevărul curat. Te rog doar, să nu descoperi până la o vreme cele spuse de mine ca să nu se smintească oamenii de mine păcătosul împuţit.

Sfântul Teofil s-a săvârşit în pustia Kitaev, în anul 1853, în vârstă de 65 de ani. Însă faptele lui slăvite nu au încetat nici după moarte, căci mulţi bolnavi şi neputincioşi cărora ajutorul omenesc le era nefolositor, au primit cu rugăciunile sfântului, ajutor după credinţa lor.
Să avem rugăciunile lui! I.G.

CUVÂNT DE LA PATERIC

Avva Pavel cel Mare (prăznuit la 31 octombrie) a întemeiat mai multe mănăstiri în a doua jumătate a secolului al IV-lea în pustia Egiptului. Despre el spuneau sfinţii părinţi că trecea Postul cel Mare cu puţină linte şi un ulcior de apă şi cu o coşniţă, împletind-o şi despletind-o mereu în chilia sa şi zicând: *În noroi sunt cufundat până în grumaz şi plâng înaintea lui Dumnezeu şi strig: Miluieşte-mă!*

***

DIN ÎNVĂŢĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE

Când răsare soarele, apar din întuneric şi toate gunoaiele şi – dacă sunt – şi florile câmpului…
Când răsare Soarele dreptăţii şi cea mai mare Iubire din mormânt şi intră în viaţa noastră, *orgoliul* nostru apare în toate înfăţişările lui.

FILE DE PATERIC ROMÂNESC

O VIAŢĂ DE JERTFĂ – PĂRINTELE DOSOFTEI MURARIU (1913-1990)

„Toate nevoinţele Sfinţilor sunt rezultatele credinţei lor în Dumnezeu. Până la un punct, nevoinţele lor duhovniceşti sunt, de asemenea, actele credinţei lor. Cu lepădare de sine şi nădejde, ei şi-au dăruit vieţile lui Hristos; nu au avut dorinţe proprii, nici drepturi, ci au îmbrăţişat mereu voia lui Dumnezeu şi judecata Lui. Au trudit şi au vărsat lacrimi şi sudoare, au îndurat ispite şi ponegriri, au murit pentru lume şi au renăscut în Dumnezeu“ (Arhim. Gheorghe, egumenul Mănăstirii Grigoriu din Sfântul Munte).

Deşi cuvântul este din Patericul Athonit, de data aceasta nu vom face referire la Părinţii care au trăit în Sf. Munte, ci vom rămâne pe tărâm românesc. Ne-a fost drag acest cuvânt şi de aceea l-am ales ca punct de plecare pentru fila de Pateric Românesc din acest număr al revistei.

Părintele Dosoftei Murariu, deşi nu este trecut în rândul sfinţilor, a împlinit în viaţa lui cuvântul citat mai sus. El „face parte din şirul lung de slujitori ai lui Hristos care formează coloana vertebrală a neamului românesc“ (Vlad Herman).

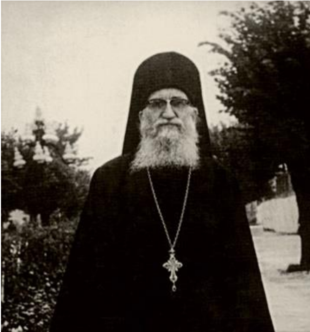
S-a născut în anul 1913 în comuna Stânceni, judeţul Botoşani, din părinţi săraci, dar foarte iubitori de Hristos,

care i-au pus numele Dumitru. Din fragedă vârstă intră în obştea Schitului Sihăstria, povăţuit pe atunci de cuviosul Ieroschimonah Ioanichie Moroi, cu metania din Muntele Athos. După absolvirea Seminarului monahal de la Cernica, în anul 1934 este tuns în monahism la schitul Sihăstria, primind numele de Dosoftei. Îşi continuă studiile la Facultatea de Teologie din Bucureşti, pe care o întrerupe şi merge diacon misionar peste Nistru, în perioada celui de-al II-lea Război Mondial, propovăduind Ortodoxia şi **botezând mii de oameni** care nu fuseseră creştinaţi din cauza prigoanei comuniste. Iată ce mărturiseşte Părintele Dosoftei din vremea cât a fost misionar în Basarabia şi în Ucraina: „Crucea a fost înălţată peste puterea românilor de acolo (...) în misiunea mea, nu mi-am căutat condiţie de viaţă prielnică, ci am slujit şi am vindecat răni sufleteşti cât am putut, şi am simţit şi am văzut cum a lucrat iubirea lui Dumnezeu cu mine şi cu acei credincioşi de acolo, care au rămas fideli pământului natal".

Reîntors în ţară, în anul 1944 este hirotonit preot şi îşi continuă studiile la Academia Teologică Andreiană din Sibiu, pe care o absolvă în anul 1947 cu teza de licenţă „Sf. Serafim de Sarov - viaţa, nevoinţele şi învăţăturile". Această lucrare avea să aibă un mare ecou duhovnicesc în ţara noastră, fiind răspândită peste tot.

Între anii 1948-1952 Părintele Dosoftei Murariu, a slujit la Catedrala Patriarhală din Bucureşti. Între anii 1956-1958 a fost stareţ la Mănăstirea Putna, iar în anul 1959 a fost **închis la Aiud şi Gherla unde a răbdat grele suferinţe** împreună cu mii de preoţi şi călugări, fiind eliberat în 1964. A urmat apoi un program prestabilit şi sub strictă observaţie.

După câţiva ani de slujire la Catedrala Patriarhală din Bucureşti se retrage ca preot misionar în Munţii Apuseni, fiind numit preot în parohia Poiana, comuna Sohodol. Venirea Părintelui Dosoftei în Ţara Moţilor a fost un dar de la Dumnezeu. Un om cald la suflet, un om cult, un om deosebit, un mare Duhovnic şi Părinte adevărat:

„Nu mi-a fost uşor ca monah, să-mi duc viaţa în mijlocul lumii. Ca preot misionar mergeam mult pe jos, şi-n Ardeal am avut mult de muncit, nu în nevoia de a mă afirma, ci de a ajuta nişte creştini să fie creştini nu cu numele, ci cu faptele (...)

Preoţia nu este domnie, ci jertfire în căutarea Adevărului şi apărarea lui cu fervoare. De fapt, aceasta este una dintre bucuriile mele: de a fi scos pe mulţi dintre creştini din braţele diavolului, ce sălăşluia în ei, prin păcate urâte şi grele". Aşa se destăinuia Părintele Dosoftei în vara anului 1977 unui fiu duhovnicesc.

Obosit şi bolnav, şi după încă şase ani de slujire în parohia Deda din judeţul Mureş, doreşte să se retragă la Sihăstria, dar nu este primit, pe motiv că este un mare teolog şi condiţiile de la Sihăstria nu sunt tocmai potrivite pentru el. Acest lucru îi pricinuieşte o mare mâhnire despre care vorbeşte cu acelaşi fiu duhovnicesc: „Dumnezeu îmi cunoaşte toată osteneala: unde şi cum am dormit, când şi cum am mâncat şi câtă nevoinţă am avut. Am spus că (...) sunt călugăr şi de condiţii sărăcăcioase nu m-am îngreţoşat, eu mi-am căutat sărăcia şi cu smerenie îţi spun că am îmbogăţit săracii de prin satele transilvănene şi pe unde am mai fost (...). Am vrut să reintru la Sihăstria pentru duhul Părinţilor (...) pentru că aici am fost învăţat **să îngrop omul din mine şi să nu fiu călugărul cel din afară**".

În cele din urmă se retrage la Mănăstirea Slatina-Suceava, o mănăstire de maici, unde în martie 1990 se mută la Domnul, lăsând în urma lui „Credinţa cea dreaptă", osteneala, răbdarea, dragostea, dăruirea, prietenia şi omenia, dar şi două lucrări valoroase. Una este lucrarea de licenţă, de care am amintit mai sus, iar cealaltă este o lucrare dogmatică, foarte apreciată până astăzi, *Despre Dumnezeiescul har*. Cele două lucrări ale sale au văzut lumina tiparului în 1999, sub grija vrednicului de pomenire Părinte Ioanichie Bălan.

Părintele Constantin Catana de la Mănăstirea Văratic, care a scris o carte despre Duhovnicul său: *Părintele Dosoftei Murariu, Slujitorul tainic al inimii*, afirmă: „Marele Duhovnic a fost **ascultător**, iar când s-a retras în umbră şi tăcere, s-a retras **pentru grija sufletului său** şi **pentru grija celorlalţi**, dovedind, în mod real, că a fost un izvor de mângâiere multora". Părintele Constantin ne oferă şi dovada clară a acestui fapt, redând mărturia unei fiice duhovniceşti a Părintelui Dosoftei, Eugenia Bătâcă din comuna Horia (jud. Neamţ), care şi-a pierdut fiul într-un grav accident: „În durerea mea adâncă m-a mângâiat şi mi-a zis: ‹‹Soră Eugenia, poartă-ţi crucea cu demnitate, fii puternică în necazul frăţiei tale, căci suferinţa şi iubirea merg împreună în faţa lui Dumnezeu şi astfel Dumnezeu nu întârzie, se strecoară prin suferinţa şi iubirea noastră tocmai atunci când ne lasă puterile››".

Părintele Dosoftei Murariu a fost un vrednic slujitor al altarului. Nu a făcut nicio concesie regimului comunist-ateu, ci şi-a dus crucea cu credinţă, dragoste şi nădejde, ştiind foarte bine că Hristos are în lume suflete alese. Prioritară a fost pentru el rugăciunea care mereu i-a adus mângâierea „Dumnezeiescului har".

Despre Părintele Dosoftei Murariu mai sunt multe de spus. Noi ne-am propus doar să-l aducem în atenţia celor care, poate, nici nu au auzit despre el sau îl cunosc foarte puţin şi să le dăm prilejul celor doritori să aprofundeze ceea ce noi am început, pentru că bine este să ne cunoaştem şi să ne preţuim valorile. Să avem şi noi parte de rugăciunile acestui Părinte al Bisericii noastre drept slăvitoare.

Monahia Teofana

CURS DE SUPRAVIEŢUIRE ORTODOXĂ

alcătuit de fericitul întru pomenire părintele nostru SERAFIM ROSE

EVUL MEDIU (II)

Romanţările

În catolicism s-a mai întâmplat ceva: tradiţia ortodoxă nu a fost doar raţionalizată, ci şi amestecată cu romanţări de tot felul. Elemente de legende păgâne au pătruns în vieţile sfinţilor şi au făcut din varianta latină o poveste de nerecunoscut faţă de originalul ortodox. Apar elemente fabuloase, care sunt rezultatul unei foarte puternice imaginaţii. Problema este că astfel, **viaţa sfântului şi-a pierdut veridicitatea, apărând ca o simplă poveste**. Observăm elemente romanţioase chiar din secolul al XIII-lea. Ajungem să nu mai avem încredere în surse. Pe lângă aceste, apar legende de felul Graalului, de origine celtă. Un exemplu de acest fel este viaţa Sf. Hristofor, care diferă total de modelul ortodox. Sfântul ajunge să slujească diavolului, ca unuia dintre stăpânii pe care îi consideră cel mai puternic şi elementele de basm ce întâlnesc la tot pasul. Sfântul nu mai este sfânt, şi-a pierdut sfinţenia şi a ajuns erou de poveste.

Arta medievală

Acum, deşi picturile şi-au păstrat caracterul preponderent iconografic, putem observa că ceva se schimbă. Există un pictor care a trăit la sfârşitul secolului al XIII-lea, pe nume Duccio. Dacă observăm Răstignirea pictată de el, aceasta păstrează încă elemente de tradiţie bizantină. Hristos arată calm şi senin. Dar sunt şi feţe care au ceva foarte omenesc în ele şi care sunt desenate foarte bine pentru a surprinde psihologicul. Să ne uităm la îngeri. Ei au feţe de îngeri, dar parcă ne-am uita la oameni. Încă nu au decăzut ca imagine, dar arată deja ca oamenii, cu caracteristici psihologice, ca şi cum cineva a pozat pentru acest tablou. Oamenii arată variat. Deja s-a pierdut tipul iconografic şi apare un principiu nou.

Duccio, Răstignirea, detaliu

Pentru a înţelege mai bine acest aspect, facem referire la un pictor emblematic al acestei perioade. Este vorba de Giotto. Despre el spunea un istoric: „Pictura nu mai era la el un ecou al tradiţiei, ci s-a ridicat deodată la treapta de invenţie. Arta nu mai lucra cu modele convenţionale, abstracte şi ideale; modelele sale deveniseră realităţi din natură. Reprezentarea vieţii reale era ţinta tuturor picturilor." De aceea s-a numit revoluţie artistică şi este de la sine înţeles că se potriveşte cu noul tip de sfinţenie prezentat mai sus, căci **icoana nu mai este icoană, ci tablou religios**. Falsa sfinţenie a dat naştere unei false iconografii. Giotto adaugă în picturi elemente din viaţa de zi cu zi. Acesta este doar începutul a ceea ce Renaşterea va realiza mai târziu.

Politica

Un ultim aspect caracteristic acestei perioade este sfera politicului. Observăm că ideea Imperiului bizantin se pierduse. **Imperiul** nu mai are în el nimic religios, ci ajunge **doar o instituţie politică** ce ajută la răspândirea creştinismului. Evident, nimeni nu credea că va putea realiza societatea perfectă pe pământ, dar în Bizanţ se căuta prin imperiu, asemănarea cu Împărăţia cerurilor. Or, aceasta s-a pierdut în Occident.

Mai întâi, la anul 800 a apărut un imperiu care s-a dorit a fi un **rival** al celui bizantin. Este vorba de imperiul lui *Carol cel Mare*. Papa a dat câştig acestuia, întrucât accepta dogma Filioque. Iar imperiul lui Carol cel Mare a dat naştere mai târziu Sfântului Imperiu Roman de Apus. S-a numit *sfânt* pentru că instituţia statală a fost percepută ca a fi sfântă. Iar aceasta a fost o încercare de a face din lume şi din instituţiile pământeşti ceva sfânt.

Cruciadele din acea vreme, deşi aveau ca scop declarat, alungarea păgânilor din Locurile Sfinte, au ajuns în practică să supună Papei Imperiul bizantin.

Însă cea mai puternic politizată instituţie a Evului Mediu a fost **papalitatea**. Monarhul universal era de fapt papa. S-a făcut apel la un fals document de pe vremea împăratului Constantin cel Mare, prin care acesta din urmă ar fi dat papei autoritatea temporală. Ca atare, papa a devenit o persoană politică, un fel de împărat apusean, căci imperiul de apus se clătina. Apare acum şi teoria că întreg pământul aparţine papei, acesta dându-l oamenilor ca într-un sistem feudal. Deci el nu deţine doar autoritatea spirituală, ci întreaga lume materială.

În concluzie, acest spirit care a început să domine arta, politica, teologia, filosofia şi spiritualitatea era duhul acestei lumi, un duh de falsitate, de înşelare, de amestec al lumescului cu toate slăbiciunile lui în cele dumnezeieşti. Şi aici apare ruptura şi înstrăinarea tot mai puternică faţă de Răsărit, prezentă încă de pe timpul lui Carol cel Mare şi a Sfântului Fotie.

În acest duh care se naşte acum, în evul mediu apusean, se văd toate seminţele mentalităţii lumii moderne. Se căuta un alt fel de creştinism, diferit de Ortodoxie, mai bun decât aceasta şi decât Sf. Părinţi. Ulterior, acesta va apărea sub diferite forme, inclusiv în ateism şi tot felul de credinţe ciudate, însă căutarea lor va fi aceeaşi mereu, a ceva diferit. În final toată lumea va fi creştină după acest chip străin duhului Ortodoxiei. Căci antihrist nu este necreştin, ci **va înlocui creştinismul cu un anti-creştinism declarat creştin**, dar care este cu totul străin şi opus esenţei creştinismului. (*va urma*)